

Aktuelt nå

Forskning på barnehager og barneomsorg foregår i alle de nordiske landene, med et vidt spekter av temaer og tilnærminger. Forskningen gjenspeiler mangfold, variasjon og bredde. Skulle vi likevel trekke fram en sentral framtidig forskningsproblematikk, måtte den være knyttet til utfordringer i forbindelse med den nyliberale orienteringen som følge av gjennomgripende strukturelle endringer i verdensøkonomien. Forandringer i de nordiske samfunn er stadig sterkere innleiret i den globale økonomien, som dermed også påvirker nasjonale utforminger av barnehagen som institusjon. Siden vi har med ulike velferdsstater å gjøre, gir de verdensomspennende økonomiske prosessene og den nyliberale orienteringen seg ulike utslag innenfor de nordiske landene. Hvordan fundamentale endringsprosesser av dette slaget innvirker på "livet i barnehagen", vil være spennende forskningstema i tiden som kommer.

Et annet tema vil være å se på hvilke ord og begreper som brukes for å beskrive nye praksiser innenfor barnehagefeltet. "Fleksibilitet", "brukerorientering" og "valgfrihet" er for eksempel en del av det felles nye vokabularet, innbakt i dagens nordiske barnehagepolitiske dokumenter, men også i barnehagens hverdag. Den nyliberale orienteringen innebærer et stort felt for påvirkning av ny praksis. Den "nye" pedagogiske tenkningen har ett særlig kjennetegn: barnets frihet til å velge. I møte mellom tradisjonelle oppfatninger av hva som er den gode barndom (eller den gode barnehagebarndom) og de nyliberale ideene om å realisere en "moderne" barndom, kan det imidlertid oppstå spenninger. Foreløpig har vi for lite kunnskap om hvordan den "nye" barnehagen vil være i stand til å tilby barn et godt sted å være. Mye viktig nordisk forskning pågår og vi ønsker artikkelbidrag velkommen til vårt tidsskrift.

Både Solveig Østrem og Ann Merete Otterstads artikler i dette nummeret er relatert til barnehageforskning, nærmere bestemt problematikk knyttet til etnisitet og kulturelt mangfold. I sin artikkel *Hvordan ivareta det svake subjektets perspektiv? Kulturoverskridende verdier i et flerkulturelt samfunn* spør Østrem om det er mulig å snakke om universelle verdier i et pluralistisk samfunn. Med utgangspunkt i overgrep og vold mot barneha-gebarn byr artikkelen på en moralfilosofisk diskusjon om kultur, subjektforståelse og etikk. Østrem tar til orde for at det svake og utsatte *subjektet* må være i fokus når slike spørsmål besvares.

Otterstads artikkel *Different "reading" of the multicultural within early childhood (con)texts* tar i likhet med Østrems artikkel utgangspunkt i et doktorgradsprosjekt under arbeid. Artikkelforfatteren vil stimulere til refleksjon rundt det å møte praktiske og metodologiske utfordringer relatert til et flerkulturelt samfunn. Otterstad presenterer interessante perspektiver innen post-strukturell og post-kolonial teori som er relevant for forskning på barnehagefeltet.

I artikkelen *Familier med vedvarende lav inntekt i Norge: har de dårlige levevilkår?* problematiserer Anne Skevik dagens barnefattigdom. Hun legger til grunn en forståelse av fattigdom som et relativt fenomen og at fattigdom i rike land handler om ikke å ha ressurser til å delta på de viktige arenaene i samfunnet. Anne Skevik har en kvantitativ tilnærming – Hvem er disse familiene? – og konkluderer med at det er særlig tre kategorier som er overrepresentert i hennes utvalg: ikke-vestlige innvandrere, enslige forsørgere, og familier med svak tilknytning til arbeidsmarkedet. Artikkelen kan ses som en oppfølging av danske Ritt Nygaards artikkel *Dyre børn* i det forrige nummeret av *Barn*.

Marit Egges artikkel *Når solskinnshistoriene blekner* tar opp et viktig spørsmål: utenlandsadopterte barn som har det problematisk i tenåringsperioden. Disse barna er overrepresentert i norske barnevernstiltak rettet mot ungdom. Forfatteren løfter dette problemet fram som et samfunnsproblem: Ved å innhente kunnskap, og å sette problematikken inn i en sammenheng som peker framover. Egge foreslår et eget kompetansesenter for adopsjon.

I dette nummeret av *Barn* har vi til slutt gleden av å presentere en metodeartikkel. Steinar Kvaales artikkel problematiserer det kvalitative forskningsintervjuet, eller mer presist: Han setter fram en kritikk av intervjuer som bygger på dialog mellom intervjuer og informant. Tittelen er *The dominance of dialogical interview research. A critical view*. Artikkelen analyserer den asymmetriske maktrelasjonen som oppstår mellom partene i en intervjusituasjon. Siden intervjuer med barn har en sentral plass i barne- og barndomsforskningen, håper vi denne artikkelen vil være av interesse for flere av våre lesere.

Helt til slutt følger en bokomtale av *Førskolelærer og leder* av Unni Bleken.

Tora Korsvold